საქართველოს სოც.-ფედერალისტთა სარევოლიუციო გარეშეა

დრ. მთავარ კომიტეტის ორგანო

ტრიბუნა

პარასკევი, სექტემბრის 9
1921 წ.
ფასი 500 მანეთი

№ 17

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „ტრიბუნა“ თვიურად ღირს 12,500 მ. სამგლოვიარო განცხადება 10,000 მ.; კანტორა ღია დილის 8—2 საათამდე.
რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 12—1 საათამდე. რედაქციის მისამართი—ტფილისი დამფუძნებელი კრების ქ. № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 12—29.

დრმა მწუხარებაში მყოფნი: გაუბედურებული ცოლი ციცქა, ქალიშვილი მარგო, დედ-მამა ლიზა და მელიტონი, ძმები: კლიმენტი და სერგო გრიგოლიები აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ სოფ. საჭილაოში წმ. გიორგის ეკლესიაში შაბათს, სექტემბრის 2-ს იქნება გადახდილი წლის წირვა დუღიწყარი

სერაპიონ მელიტონის ძე გრიგოლიას

სულის მოსახსენებლად. 1281

განცხადება

ამიერკავკასიის რესპუბლიკების შეერთებული რკინის გზების საგმმართველო ამით აცხადებს ყველას საყურადღებოთ, რომ ლიანდაგის უვარგისობისა, შპალების სიდამპლის გამო, რადგან უკანასკნელი ჯერ ვერ მიგვიღია ტყის მასალების მომზადებულ დაწესებულებიდან, ამა წლის (9) ცხრასექტემბრიდან შესწყდება ყოველივე მიმოსვლა სანამ ლიანდაგი შეკეთდებოდეს,—შემდეგ უბნებში:

1) კახეთის გზა მთლად: ნავთლუღიდან-თელავსა და წნორისწყალს შუა.
2) ზუგდიდის ხაზი: სად. ახალსენაკსა და ხეთას შუა.
3) ჯულფის ხაზი: სად. ულუხალუდან-ჯულფამდის.

ტრიბუნიდან

13.

ეროვნული პოლიტიკის რევიზია და შეთანხმება.

დიდი, მეტად წინააღმდეგობა მუშაობა საჭირო საქართველოში ეროვნული შემოქმედების სარბიელზე. მდგომარეობას ართულებს ის ფაქტი, რომ საქართველოში საქმე გაქვთ არა მარტო ქართველთან, არამედ რუსთან, სომეხთან, ებრაელთან, ოსთან, ლეკთან, ევროპიელებთან და სხვა ეთნიურ ძალასთან. ერთი სახელმწიფოა, მაგრამ არ არის მხოლოდ ერთი ერი, მრავალი ერია, მაგრამ არ არის მრავალი სახელმწიფო, არის მხოლოდ ერთი სახელმწიფო, ყოველ ერს სახელმწიფოებრივი პრეტენზიები აქვს რა პატარაც არ უნდა იყოს იგი, სადაც არ უნდა არსებობდეს და რამდენადაც სუსტი არ უნდა იყოს. საქართველოს სრული დამოუკიდებლობა ყველაზე უწინარეს ქართველობისათვის არის მისაღები, ისე, როგორც რუსეთის ეროვნული თავისუფლების მოსარჩლე პირველ ყოვლისა რუსია და არა ფრანგი, ინგლისელი ან გერმანელი, და

აუცილებლად საჭიროა სტუდენტობას მიეცეს რამოდენიმე საერთო ბინა—კარგი შენობები უნივერსიტეტთან ახლოს—ეს არ წარმოადგენს დიდს სიძნელეს. უბინათოთ სტუდენტისათვის წარმოუდგენელია მაცდინეობა ერთი სიტყვით საჭიროა განსაკუთრებული ზომების გაღება სტუდენტობის უზრუნველსაყოფათ. მართალია, საშინელ შიმშილს, გაჭირვებას განიცდის ამ ჟამად საქართველოს მშრომელი ხალხი, მაგრამ სტუდენტობა, განსაკუთრებით აუტანელ პირობებშია. ჩვენის აზრით და სახელმწიფოს სარგებლიანობის თვალსაზრისით სტუდენტობას განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს რესპუბლიკის განსაკუთრებული მდგომარეობის დროსაც კი. თუ ეს სტუდენტობის მიუცილებელი საჭიროებანი არ იქმნა დაკმაყოფილებული (რასაც ჩვენ არ მოველით), მაშინ სტუდენტობას ეს უნდა ეცნობოს, და იმ ხარჯს მაინც არ გაიღებს, რაც სჭირია ჩამოსვლას, ბინის ძებნას, ერთი ან ორი თვით თავის რჩენას და შემდეგ კი უშედეგოთ უკან სახლში დაბრუნებას...

ბმები იყო გავრცელებული, თითქოს სახალხო განათლების კომისარიატის აკადემიური ცენტრი იმუშავებდეს პროექტს უნივერსიტეტის რეორგანიზაციისა და სტუდენტობის უზრუნველყოფისათვის. ჩვენ არ ვიცით ამ პროექტის შედეგები, მხოლოდ უნდა ითქვას, რომ არავითარ რეორგანიზაციას აზრი და ღირებულება არ ექნება, თუ მეორე საკითხი არ იქმნა მოწესრიგებული: სტუდენტობა არ იქმნა უზრუნველყოფილი.

არც ისე ადრეა, სამოსწავლო წელი უკვე იწყება. სტუდენტთა საკითხი, თუ საბჭოთა მთავრობას აინტერესებს უნივერსიტეტის და საქართველოს ბედი, უსათუოდ დადებითად უნდა გადაწყდეს.

ჩვენ იმედს გამოვსთქვამთ, რომ საქართველოს საბჭოთა მთავრობა მიიღებს ყოველგვარ ზომებს, რათა საჩქაროთ გადაწყდეს სტუდენტთა ბედი მათთვის ხასარგებლოდ.

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ სტუდენტობისადმი ფულცოვობა მხოლოდ მენშევიკურ მთავრობას ახასიათებდა, ამას მენშევიკი სტუდენტებიც ადასტურებენ.

განათლების საქმეში, სტუდენტების უზრუნველყოფის საკითხში, ჩვენის ფიქრით, საქ. საბჭოთა მთავრობამ უნდა გადმოიღოს რუსეთის „შაბლონი". ყველაზე უფრო მეტი მიზანშეწონილები და მაშასადამე სარგებლობა ამ დარგში ექნება რუსეთის „შაბლონს".

ნ. ბ.

ტფილისის უნივერსიტეტის მდგომარეობა

ტფილისის უნივერსიტეტის აკადემიურ წრეებიდან ვგებულობთ: სახელმწიფო უნივერსიტეტის მდგომარეობა მატერიალურის მხრით ფრიად კატასტროფიულია. უნივერსიტეტის პროფესურა დიდ მატერიალურ გაჭირვებას განიცდის. ჯამაგირები აქ სრულიად მინიმალურია. ულუფას უნივერსიტეტის მოსამსახურეთა შორის დარაჯების მეტი არავინ ღებულობს. რამდენადაც ვიცით, რუსეთში უნივერსიტეტის მომუშავენი სრულიად უზრუნველყოფილნი არიან. გვიკვირს ამ შემთხვევაში ქართველმა კომუნისტებმა, რომ არ ისწავლეს თავიანთ რუს ამხანაგებისაგან, რომ უფრო მეტი მზრუნველობის გამოჩენაა საჭირო ერის განათლების კერის—უნივერსიტეტის მიმართ.

ბ—ძე.

მიმოსვლის შეწყვეტის გამო

დღეს ჩვენს გაზეთში მოყვანილია ცნობა კახეთისა და ზუგდიდის ხაზზე მიმოსვლის შეწყვეტის შესახებ, სადაც აღნიშნულია, რომ 9 სექტემბრიდან მიმოსვლა უკვე შეწყდება. რედაქციამ ცნობა მიიღო მხოლოდ 8-ში და როგორც ვიცით, დღევანდლამდე არც ყოფილა არავითარი ცნობა მოძრაობის შეწყვეტის შესახებ. ასე რომ დღეს განცხადებანიც მოევლინა საზოგადოებას და დღესვე ფაქტის წინაშეც დადგა ის. ეს მეტად უხერხულ და გამოუვალ მდგომარეობაშიც აყენებს ბევრს.

თუ შეუძლებელი იყო მოძრაობა და მიმოსვლის შეწყვეტა აუცილებელი, მაშინ უპირველად ერთი კვირით ადრე მაინც უნდა ეცნობებინათ საზოგადოებისათვის.

ვინ არ იცის დღევანდელი მუშა მოსამსახურეთა ბედი, რომელიც ოჯახის საჭირო ნივთებითა და ძველი ტანსაცმელით (ბევრ ახალი ეღირა მოეძევა) კახეთისაკენ მიემართება, რომ ხორბალში გადაცვალოს იგი და სიცოცხლით სიმშილი მაინც აიცდინოს. ვისაც პატარა რამე მაინც მოეძევება სოფლად, იგი მთელ ოჯახს აგზავნის, რომ ტფილისის სპეკულიაციას დაახშიოს თავი.

დღეს მუშა-მოსამსახურეთა ოჯახები, თუ ოჯახების წევრები, სანახევროდ კახეთში არიან გახიზნული ხორბლეულის შესაძენად, რადგან კახეთი ტფილისისათვის ერთად-ერთი ხელმისაწვდომი კუთხეა, სადაც უფრო ადვილია მიმოსვლა და სურსათის შეძენა. ასეთ პირობებში ყოვლად მიუღებლად მიგვაჩნია, რომ ერთ მშვენიერ დღეს მატარებელი დადგეს და წინა დღით მხოლოდ რედაქციის მოსამსახურეთა გარდა, არავინ უწყოდეს ეს მოულოდნელი ცნობა.

ბევრ წარმოიდგინეთ, რა პირობებში აყენებთ მუშის ოჯახის წევრს, რომელიც კახეთშია მოქცეული? სპეკულიანტი ეტლითაც მშვენივრად მოახერხებს ტფილისში ჩამოსვლას და თავისი ბარგის წამოღებასაც, მაგრამ კახეთიდან რომ მუშა-მოსამსახურემ იმგზავროს, ამისთვის საჭირო მისი ექვსი თვის ჯამაგირი მაინც ან და უკანასკნელი ნივთების გაყიდვა (სამი წელია რაც ვყიდით ოჯახის ნივთებს და ეხლა გასაყიდი ადარ მოგვეძევება).

ჩვენ აუცილებელ საჭიროდ მიგვაჩნია, რომ ორჯელ მაინც გავიდეს მატარებელი კახეთისაკენ და ზუგდიდის ხაზზედ, და ამასთანავე სპეციალური განცხადებებით ეცნობოს საზოგადოებას დრო მატარებლის გასვლის, რომ მგზავრები თავიანთ ბინებზე დაბრუნდენ.

ჩვენ ვფიქრობთ მხედველობაში იქნება მიღებული ჩვენ მიერ მოყვანილი მოსაზრებანი და სათანადო ზომები იქნება მიღებული, მით უფრო, რომ თუ გუშინ შესაძლებელ იყო მატარებლის გასვლა იმ ცუდ გზაზედ, შესაძლებელია ზეგაც ერთი ორი მგზავრობა მოახერხდეს.

ხ.

უველა პარტიულ ორგანიზაციებს

თანახმად დრ. მთავარ კომიტეტის დადგენილებისა სულ მოკლე ხანში მოწვეულ უნდა იქნეს პარტიული ყრილობა. ამიტომ ცხადდება პარტიულ ორგანიზაციების საყურადღებოდ, რომ დელეგატების გზავნის უფლება აქვს მხოლოდ ორგანიზაციებს, რომლებმაც მოახდინეს ხელახალი რეგისტრაცია და ა. წ. ენკენისთვის 15-მდე საგანგებო საორგანიზაციო სამეულს მოაწვდიან წერილობით შემდეგ ცნობებს: 1) ოდის დასრულდა ხელ-ახალი რეგისტრაცია; 2) ძველი ორგანიზაციაა თუ ახალი; 3) რამდენი წევრი ჰყავს; 4) კომიტეტის შემადგენლობა.

საგანგებო საორგანიზაციო სამეული.

მიხამართი რედაქციის.

ახალი ამბები

— კულტურული მუშაობა ზუგდიდის რაიონში. როგორც ზუგდიდში ისე მის რაიონში გაცხოველებულია კულტ.-განმანათლებელი მუშაობა. სოფლებში გახსნილია კლუბები, სადაც იმართება წარმოდგენები ადგილობრივი სცენის მოყვარეთა მიერ.

— კულტურული მუშაობა მანგლისში. მანგლისში კულტურული მუშაობა წარმატებით სწარმოებს. 5 ამ თვეს ადგილობრივ სახალხო კლუბებში გაიმართა კონცერტი, რომელზედაც დიდძალი ხალხი დაესწრო.

— კონცესია. გერმანიის ქვეშევრდომს გერსნერს მიეცა კონცესიით ზიპსის ტყე (აფხაზეთში) 40 წლით. კონცესიონერი მოვალეა ადგოს ელექტრონის სადგური 3 ათასი ცხენის ძალისა და გადაკეთოს ხის გადასამუშავებელი ქარხნები. სახელმწიფო მიიღებს წარმოების 15-20 პროცენტს, ხოლო ვადის შემდეგ მთელს ქონებას.

საქართველოს პოემა

(მეხამე სერია)

...და დასწერა პოეტმა
საქართველოს პოემა
ეშაფოტის ძეგლებზე.
—დაბნელდა მზე
ეკლებზე
და ატირდა ბოგიმა
გილიოტინის ძვლებზე...

*

ქნარის მკვნესარ სიმებზე
აიკლაკნენ
გველები;
ლეგა ნანგრევთ ჰიმნებზე
აიქარგნენ
ველები...

*

...და ტიტანიურ მთებზე
რკინის რაინდის სული
ორბის ელვიან ფრთებზე
ლაჟვარდ ცაზე ასული
ეომა ლრუბელთა ჯარს
და აეკრა ტანჯვას ჯვარს...

*

სისხლიანი სუდარა
აეკინძა მნათობზე,
არ გაისმა მუდარა
თვალ-ცრემლიან ტატნობზე...

*

გიჟური გადავარდნა
წითელ ბარიკადებზე
ეპოთეოზად იდგმის
მეამბოხის ტაშებზე;
ქარმა თმა გაუფანტა
ზარით, უცნობ ლანდებზე,
რა საიდუმლო ითქმის
ფაფარ-აყრილ რაშებზე?!

*

...გაივლის პილიგრიმი
და დაიწერს ეტრადზე:
—იელვებს პირის გრიმი
და ამოვა ეს ტრადზე
ყრმა, ამაყი, მახვილით.
და მაშინ, ო, ზღვაებრი
ხმა ომახი ძახილით
დასჭექს ალი ღვთაებრი!!.

ხეზმან ერთაწმინდელი.

რუსეთი

ხატაბაების გაცემა ვ. ც. ს. ს. ს. პრეზიდიუმმა დადგინა საპოლიგრაფიო დაწესებულებანი საერთო წესით იქმნას გაცემული იჯარით.

დახმარების საკითხი. ამერიკის ვაჭრობის მინისტრის გუვერის და რუსეთის წარმომადგენლის ლიტვინოვის შორის უკვე დაიდო ხელშეკრულობა. პირველად იგზავნება სურსათი და მედიკამენტები.

პეტროგრადი. 4 სექ. პეტროგრადის ნავთსადგურში მოვიდა სავაჭრო გემები: ჰამბურგიდან და ინგლისიდან, რომლებმაც მოიტანეს 3.451 ტონი სხვა და სხვა საქონელი.

პეტროგრადი. 4 სექ. უმაღლეს სამეურნეო საბჭოში შემოვიდა მრავალი განცხადება დიდი ქარხნების იჯარით ადების შესახებ. საბჭომ დადგინა, რომ დიდი ქარხნების კერძო პირებზე იჯარით გაცემა შეუძლებელია, რადგან ისინი აუცილებლად სახელმწიფოს ხელში უნდა იქნეს.

პეტროგრადი. 4 სექ. ახლო მომავალში შეუდგებიან წიგნების გამოცემას. განზრახულია გამოცემულ იქნეს 90 მილ. წიგნი, რომლების უმრავლესობა იქნება სახელმძღვანელოები საშუალო და უმაღლეს სასწავლებელთათვის.

პეტროგრადი. 5 სექ. ამერიკელი საზოგადოების მიერ ქალაქში მოყვანილია ბავშვთა სასადილოები. ამ ახლო ხანში გახსნახულია ახალი სასადილოების გახსნა. აგრეთვე მოხდება ბავშვთა ჯანმრთელობის შემოწმება.

მოსკოვი. 5 სექ. პოდოლის გუბერნიაში მოსავლის აკრეფა დაიწყო. მოსავალს მეტად კარგი პირი უჩანს.

უცხოეთი

ფინეთი. 15 აგვისტოს წითელ ჯვრის კონფერენციაზე რუსეთის დამშეულთათვის დახმარების ადმოსაჩენად, შვეიცარიაში უკვე ჩასულან 80 დელეგატები სხვა და სხვა სახელმწიფოების წარმომადგენელნი.

უმუშევარნი. დანიაში 55,548 უმუშევარია.

გერმანელი კომუნისტები. ივნისში გაიხსნა გერმანიის გაერთიანებულ კომუნისტურ პარტიის ყრილობა. დაესწრო 360 დელეგატი, 10 უცხო სახელმწიფოებიდანაა.

გაფიცვა საფრანგეთში. ჩრდილოეთის რაიონის სართავ მრეწველობის რაიონში გაფიცულია 60 ათასი მუშა ხელფასის შემცირებისათვის. სულ მუშათა რიცხვი უდრის 150 ათასს.

გაფიცვის გაფართოვება საფრანგეთში. ტურკუანსა და რუბეში გაფიცულების თანაგრძნობისათვის გაიფიცნენ ტრანსპორტის მუშები. მოელიან გაფიცვებს ლილში.

ალჟირი (აფრიკა) ორანში მკვიდრთა აჯანყებაა საფრანგეთის წინააღმდეგ.

პოლონეთი. ვარშავაში ტრამვაის გაფიცვაა.

გაფიცვები გერმანიაში. პრუსიის პოლონეთ ხაწილში რკინის გზელთა გაფიცვებია. გაფიცულებია ჯარის ნაწილებიც, შეწყვეტილია დანციგთან ურთიერთობა.

მძლედგარება ინდოეთში. სამხრეთ ინდოეთში დიდი მოძრაობაა. სამხრეთ ინდ. რკინის გზის ლიანდაგი და ტელეგრაფი დანგრეულია.

გაფიცვები შუაგულ გერმანიაში. ჰალლესა და ლაიპციგში გაფიცვებია მელიტონეთა შორის.

უმუშევარნი ამერიკაში. უმუშევართა რიცხვი ამერიკაში აღემატება 5 მილიონს.

გერმანიის კონტრიბუცია. ინგლისელ ეკონომისტის კეინსის ანგარიშით 1922 წლისათვის მოკავშირეთათვის გადასახადი თვითეულ გერმანელზე მოდის 3.200 მარკა (ქაღ. ფული), მაშინ, როცა მთელი წლიური შემოსავალი თვითეულზე უდრის 4.500 მარკას.

ტფილისიდან გორჯომ-ბაკურიანამდე

(ექსკურსიანტის შთაბეჭდილება).

ოჰ, რა წარმტაცი ხარ, ჩემო სამშობლოვ! წამოვიძახე ადტაცებით, მთლად შეპყრობილმა იმ შთაბეჭდილებით, რომელიც ჩემზე მოახდინა ბაკურიანის ბუნებამ.

ასე მეგონა, მთელი ეს ბანძილი ერთის წუთში გავიარეთ. [illegible] ჩვენი თვალი [illegible] ბუნების ცქერით, თითქო [illegible] მთელი ამ [illegible].

რაღაც გამოუარკვეველს და უცნაურ სიმჩატეს გრძნობდა მთელი ჩვენი არსება. მივფრინავდით შორს, შორს მცენარეთა სამეფოს, სულის სიმშვიდის, თავდავიწყების მოსაპოვებლად.

და მართლაც უმანკო სიომ გაგვისპეტაკა ქალაქის მტვერიანი ჰაერით გარშემო ბურული გული.

სამშობლოს ბუნებამ გადაგვიშალა გული და მიგვიხუტა თვის ქალწულებრივ მკერდზე. ჩვენც ვნეტარებდით...

ოჰ! რა ბედნიერებაა, რა სიმშვიდე, ნეტარება... მხოლოდ ბუნების წიაღში შეიძლება იგრძნოს ადამიანმა სრული თავისუფლება, თვისი პიროვნების სიძლიერე... მხოლოდ ახლა მწამს მთელის სიცხოველით ყან-ყაკ რუსსოსი დიადი მოძღვრება.—

გავიძახოდი ამ სიტყვებს ჩემდა თავის ანგარიშ მიუცემლად.

მაღალი მთა კი, მწვანე სამოსელით კალთებ დაფენილი მთა, რაღაც გრძნეულებით გადმოგვყურებდა და თითქო ჩამოგვძახოდა ამაყად:

„მოისწრაფეთ, მოისწრაფეთ,
ტანჯულ შვილნო კრულ ცხოვრების,
მე ერთს ძალმიძს გაგახარეთ,
და გაგიმოთ დილა შვების;
როს ცხოვრებით განაკიდნი,
კრულ ყოფენ ამ ფლიდ ცხოვრებას,
მაშინ მხოლოდ ჩემს წიაღში
ეძლევიან განსვენებას".

მეც, ადტაცებული, თვალებს ხარბად ვადევნებდი თუ როგორ მომხიბლველად ტრიალებდნენ ჩემს გარშემო ნაძვის ხეები.

რაღაც მსუბუქი გრძნობა მიტაცებდა... მინდოდა თავი შემომეყარა თეთრული ნაძვისთვის, ჩავკონებოდი მთის მწვანე კალთას და მეთქვა: „მეც თქვენი შვილი ვარ".

საღამომდე ასე დავეხეტებოდით გაბრუებულნი ბაკურიანის ხშირ ტყეში და ვეჩეკებოდით ლაღი ბუნებით. საღამოს 7 საათზე კი მატარებელი ისევ უკან მოგვაქროლებდა...

ვეთხოვებოდით სანეტარო ადგილებს... მე კი ნეტარების ხანმოკლეობის გამო მწუხარებით შეპყრობილი გულში ვდიდინებდი:

„ვიშ რა კარგია ბუნება,
უმანკო ხელუხლებელი,
რა ნეტარებას ჰგვრის მნახველს,
ამწვანებული ტყე-ველი;
ფერადი, ტურფა ყვავილნი,
თუმცა აქ ადარ ყვავიან,
მაგრამ ბუნების ზეიმით,
ირგვლივ ყველანი სტკბებიან"...

—

P. S. ღრმა მადლობას ვუძღვნი ქალაქის რევკომის სახალხო განათლების განყოფილების თანამშრომელთა სახელით ამავე განყოფილების გამგეს ღ. ზ. რუხაძეს და ყველა სათანადო დაწესებულებებს, რომელთაც ხელი შეუწყვეს ხსენებულ ექსკურსიის მოწყობას.

„ქსეფარი".

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია
გამომცემელი—დრ. მთავარი კომიტეტი.

დავკარგე სალექციო წიგნაკი და სტუდენტობის მოწმობა მოცემული სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან ჩაითვალოს გაუქმებულათ.

კონსტანტინე ხ. ნემსაძე.

1282

მათემატიკის მასწავლებელი

ივ. მარ. მაჩაიძე

(ყოფ. გიმნაზიის დამამთავრებელი და გამგე)

ამზადებს ხაშუალო სასწავლებლის ყველა კლასებში შესასვლელად და მოწმობაზე. განმეორებითი სიზუსტულო გამოცდებზე მათემატიკურ საგნებში: ალგებრასა, გეომეტრიასა და ტრიგონომეტრიაში, გერმანულ და რუსულ ენებში. პლეხანოვის და ალექსის ქუჩის კუთხე № 25 და 5. ნახვადა ჩაწერა 7—8 ს. 3—6. 1271